

Regionstaben

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringen.se

Ku2016/00088/D

Yttrande - Remiss - Låt fler forma framtiden - SOU 2016:5**Sammanfattning**

Gävleborgs läns landsting (nedan Region Gävleborg eller regionen) har bjudits in att yttra sig över betänkandet *Låt fler forma framtiden, SOU 2016:5*.

Kommentarer

Regionen har valt att endast yttra sig över de frågor som ligger under regionens ansvarsområden. I övrigt har regionen inget att erinra mot förslagen.

3.6.1 Nytt mål för demokratipolitiken

Regionen tillstyrker att målet för demokratipolitiken ersätts med följande mål: En hållbar demokrati som kännetecknas av delaktighet och jämlikt inflytande. Vidare tillstyrker regionen att målsättningen med en hållbar demokrati ska uppnås genom specifika delmål. Regionen skulle däremot gärna se att delmålen konkretiserades mer för att möjliggöra en strukturerad uppföljning av politiken.

3.6.2 Tillsätt en maktutredning

Förslaget att tillsätta en maktutredning för att sammanställa kunskap om hur maktförhållandena i det svenska samhället har förändrats tillstyrks. Regionen ser det som viktigt att en mer djupgående och strukturerad analys görs av hur pågående samhällsförändringar kan påverka maktförhållandena på sikt.

6.8.4 Gör en bred översyn av partistödet och ledamotsstödet

Regionen tillstyrker att en bredare översyn görs av partistödet. Det skulle även vara önskvärt med en uppföljning av det nuvarande systemet med skriftlig redovisning av partistödets användning. Regionen vill emellertid understryka vikten av att partistödet inte utformas på ett sådant sätt att det styr de politiska partiernas aktiviteter.

8.3.5 Rätt att behålla uppdrag som fullmäktigeledamot trots flytt

Regionen tillstyrker förslaget att utöka möjligheterna att behålla ett uppdrag trots flytt från kommunen eller landstinget till att också omfatta fullmäktigeledamot. Införandet av en sådan regel kan förhoppningsvis göra det enklare för främst unga personer att förena ett förtroeneuppdrag med t.ex. studier eller arbete på annan ort. Enligt förslaget ska fullmäktige besluta om den förtroendevalda ska få behålla sitt uppdrag, vilket regionen anser är en önskvärd lösning.

8.3.7 Kommuner och landsting ska verka för en trygg och säker miljö för de förtroendevalda

Förslaget att kommunallagen ska innehålla en bestämmelse om att kommuner och landsting ska verka för att förtroendevalda ska kunna fullgöra sina uppdrag under trygga och säkra former tillstyrks.

8.5.2 Förtroendevaldas möjlighet att vara föräldralediga eller sjuklediga

Regionen tillstyrker att fullmäktige ska få besluta att en förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid ska få vara ledig från sitt uppdrag under en tidsbegränsad period för att vara föräldraledig. Detsamma ska gälla sådan förtroendevald som på grund av sjukdom har nedsatt arbetsförmåga.

11.5 Överväganden och förslag om medborgardialog och samråd

Regionen tillstyrker att fullmäktige bör anta riktlinjer och principer för medborgardialoger och samråd.

Utredningen lyfter fram individers möjligheter att utöva inflytande på andra sätt än genom de allmänna valen. Meningen är att ge möjligheter för enskilda individer eller tillsammans med andra att påverka politiska beslutsfattare.

För att ge underlag till denna påverkan samt att den får en hög kvalitet krävs en förståelse från allmänhetens sida. Ett sätt att förbättra denna förståelse skulle vara att kommuner, landsting och regioner uppfyller rekommendationerna i PSI-lagen (lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen) och PSI-direktivet genom att göra offentlig information mer tillgänglig.

Systemet finns redan idag med nationell samordning. Den aktuella informationen som ursprungligen kommer från kommunerna, landstingen och regionerna bearbetas hos ett flertal myndigheter och organisationer varefter de hämtas och analyseras av *Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA)* och nyckeltal tas fram. Ett verktyg för att hämta dessa data och nyckeltal från *Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada)* samt skapa länkar till respektive kommuns, landstings och regions webbsida finns redan och är gratis att använda.

13.5.1 Folkmotion ersätter medborgarförslag

Regionen tillstyrker förslaget att införa möjligheten att väcka ärende i fullmäktige genom folkmotion. Det bör emellertid inte vara obligatoriskt för kommuner och landsting att införa folkmotion. Medborgarförslag ska finnas kvar som en möjlighet.

Genom att det krävs ett bredare stöd för folkmotionen kan medborgarna föra fram sina idéer och diskutera dessa på ett annat sätt än idag. Internet och sociala medier gör det också möjligt för förslagsställarna att nå en vidare spridning.

Regionen anser också att förslaget att synpunktshantering bör införas i kommuner och landsting (13.5.2) kompletterar folkmotion eller medborgarförslag på ett ändamålsriktigt sätt.

14.8.1 Försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder

Regionen väljer att inte ta ställning till förslaget.

14.8.3 En genomtänkt och sammanhållen ungdomspolicy

Regionen har ingenting att erinra mot förslaget att kommuner och landsting antar en policy eller en handlingsplan för den lokala ungdomspolitiken. Regionen vill emellertid betona vikten av att ungas perspektiv verkligen får konkret genomslagskraft i det politiska beslutsfattandet och att detta inte stannar vid att en policy eller handlingsplan antas.

15.7 Överväganden och förslag om delaktigheten och inflytandet för personer med funktionsnedsättning

Regionen anser att det är mycket viktigt att säkerställa lika möjligheter till delaktighet och inflytande i politiska beslutsprocesser för alla medborgare oavsett funktionsförmåga. Förslagen tillstyrks därför.

Regionstyrelsen 2016-06-21

Eva Lindberg
Regionstyrelsens ordförande

Svante Lönnbark
Regiondirektör